

IJssel- en Berkelpad

Auteur: Marycke Naber

Vesting- en Hanzestad, IJssel, Warnsveld, Berkel

De route begint met een stadswandeling door het centrum van Zutphen, dat eind 12e eeuw stadsrechten kreeg, met onder meer middeleeuwse kerken, musea en drie hofjes. Daarna loop je langs de IJssel en Gemaal Helbergen, waar de Berkel en de Schouwlaak uitmonden in de IJssel, en door Park Helbergen. Vervolgens volgt de route via een mooi natuurgebied langs de Schouwlaak en duurzaamheidscentrum de Kaardebol naar een grote vijver in het Emerpark, ontstaan door zandwinning voor de stadsuitbreiding van Zutphen. Daarna loop je door het dorp Warnsveld naar de Berkel. Deze volg je naar Zutphen, waar je tot slot nog wat restanten van de vestingwerken tegenkomt. 25 % onverhard.

Let op: Bij hoogwater kunnen de uiterwaarden onder water staan. Er is een alternatief.

Routebeschrijving

Verlaat het station aan de centrumzijde, steek over bij de verkeerslichten en loop RD, Stationsweg. Steek aan het eind over bij het zebrapad, ga LA en de 1e straat RA.

1. Ga aan het eind RA, Rozengracht, dan LA naar de ingang van hotel Broederenklooster, daar RA. Op de kruising ga je LA naar het Gideonmonument van Paul Grégoire ter nagedachtenis aan de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog, daar RA en aan het eind LA langs de bibliotheek in de Broederenkerk, zie het infobord. Ga aan het eind LA, Broederenkerkhof, en de 1e straat RA, Broederenkerkstraat. Aan het eind ga je LA, Spiegelstraat, op de driesprong schuin RA (Korte Hofstraat).
2. Ga bij de 17e-eeuwse Wijnhuistoren LA, Houtmarkt, dan de 1e steeg LA, Frankensteeg. Houd aan het eind rechts aan, Korte Beukerstraat, ga aan het eind RA, Beukerstraat. Ga de 1e steeg LA, Lombardsteeg, en loop aan het eind schuin naar links door de poort van de Agnietenhof (zie het infobordje). *Als deze gesloten is, ga dan RA, de 1e straat LA, Komsteeg, steek aan het eind van het Hagepoortplein de klinkerweg over en loop RD. Zie verder bij routepunt 3.* Loop in het hofje RD en ga na de bocht naar rechts LA door de poort, dan RA. Steek ter hoogte van het Hagepoortplein LA de klinkerweg over en loop RD.
3. Ga RA over het asfaltpad door het poortje naast de 14e-eeuwse Berkelpoort, steek daarna RA de weg over en ga RA door het poortje in de stadsmuur. Ga daarna LA en loop RD langs de rood-witte paaltjes (Armenhage), langs twee verdedigingstorens in de stadsmuur. Loop aan het eind RD (Oude Wand), aan het eind RA en meteen LA, Schupstoel. Houd rechts aan, verboden voor auto's en motors en loop RD. Ga aan het eind LA, na huisnr. 99 LA door de fraaie toegangspoort van het Oude Bornhof uit 1320 en loop RD. Zie het infobordje op het pand aan de overkant van het plantsoen, ga RA, dan LA door het metalen hek, daarna LA.

4. Ga meteen RA door het poortje (Oskamstraatje), aan het eind RA. Ga na huisnr. 6 schuin RA over het tegelpad, steek de Pelikaanstraat over en loop RD, Martinetsingel. Ga ter hoogte van het zebrapad RA langs het beeld van Thonis Drogenap, een stadstrompetter omstreeks 1555 door Oscar Rambonet over het voetpad, Drogenapsteeg, door de Drogenapstoren. Zie het infobordje aan de achterkant daarvan en ga aan het eind van de steeg LA (Proosdijsteeg), langs het pleintje met het ankerkruis, het symbool van de Hanze, en aan je linkerhand op nr. 112 kunstcentrum Dat Bolwerck (zie het infobordje).
5. Loop na de Proosdij aan het eind van de Proosdijsteeg (zie het infobordje) RD, Kerkhof. De ingang van de 12-13e-eeuwse Walburgiskerk bevindt zich meteen links. Daar kun je ook een bezoek brengen aan de 16e-eeuwse kettingbibliotheek, de Librije. Aan het eind van de straat bevindt zich aan je rechterhand de burgerzaal van het stadhuis. Steek daarna de weg schuin naar links over naar de schelpenkoepel uit 1697. *Het is de ingang van de Musea Zutphen. De tuin was oorspronkelijk de achtertuin van de Hof van Heeckeren. Deze bestond oorspronkelijk uit drie laat-middeleeuwse panden die in de 17e eeuw tot één groot adellijk stadspaleis zijn verenigd.* Ga RA en meteen LA, Gravinnenhofsteeg, met het stadhuis aan je rechterhand. Zie de gevelsteen in de steeg.
6. Ga aan het eind LA en links van het pand 34-44 RA door de donkergroene deur en het steegje naar het Wöhrmannhofje uit 1983, op de voormalige plek van drukkerij Wöhrmann. Loop terug en ga RA (Kuiperstraat), met direct aan je linkerhand de oorspronkelijke voorgevel van de Hof van Heeckeren. Ga op het kruispunt LA, Waterstraat en meteen RA. Loop RD met de Bourgonjetoren aan je linkerhand (zie het infobordje). Houd links aan over het asfaltpad langs de natuurspeeltuin en ga aan het eind schuin LA over het tegelpad.
7. Steek de weg RA over via het zebrapad, ga RA en meteen LA over het klinkervoetpad langs de jachthaven. Ga aan het eind daarvan RA. Blijf de Vischpoortstraat resp. Badhuisweg langs de kademuur volgen. Loop in de bocht naar links RD over het asfaltvoetpad. Ga vlak voor de bocht naar links schuin RA over het smalle pad naar beneden, daar LA. *Volg bij hoogwater het asfaltpad, ga aan het eind RA (Badhuisweg), vlak voor de bocht naar links RA over het fietspad. Je passeert Gemaal Helbergen, zie verder bij routepunt 9.*
8. Ga het 1e pad RA, vlak langs de IJssel. Volg het pad en ga aan het eind schuin RA onderlangs Gemaal Helbergen uit 1955. Ga bij het draaihekje LA steil omhoog, dan RA over de klinkerweg en RD over het klinkerfietspad.
9. Ga bij paaltje nr. 80 LA over het klinkerpad naar beneden en verder over het halfverharde pad. Je loopt door Park Helbergen. Volg het pad naar links, ga op de Y-splitsing schuin RA. Ga op de kruising RA, steek de voorrangsweg over en loop RD, Schouwlaaksweg, langs de Schouwlaak. Ga het 2e pad RA tussen de zwarte paaltjes door, na de brug RA over het halfverharde pad langs de dierenweide van kinderboerderij De Schouw.
10. Ga na de volgende brug LA over het graspad, steek aan het eind RA de weg met fietsstroken over en loop RD over het fietspad. Ga voor de fietstunnel LA over de brug, direct na de bocht naar links RA en volg het graspad langs het water. Loop aan het eind RD over de halfverharde weg en loop bij de asfaltweg RD over het halfverharde pad. Ga aan het eind RA over het tegelpad en steek al gauw LA de asfaltweg over.

11. Loop RD over het fietspad. *Als je naar splJS op Duurzaamheidscentrum de Kaardebol (waar je naar hartelust kunt ronddwalen door de diverse tuinen) wilt, ga dan meteen RA over het parkeerterrein, aan het eind LA door het metalen hek. Ga aan het eind van het fietspad LA over de asfaltweg. Houd bij de ingang van het sportpark links aan langs het fietspad met de vijver aan je linkerhand. Deze is ontstaan door zandwinning voor de stadsuitbreiding van Zutphen.* Ga na de ingang van het korfbalveld RA over het smalle pad, houd op de Y-splitsing rechts aan langs de afrastering van het sportveld.
12. Loop aan het eind de trap op en ga RA over de fiets/voetgangersbrug. In de bocht naar rechts ga je LA de trap af, beneden LA, aan het eind van het tegelpad LA over het halfverharde pad. Volg dat naar rechts langs de sloot. Ga het 1e pad RA, steek aan het eind de asfaltweg over en loop RD langs het fietspad, Onderlaatsepad. Ga aan het eind LA over het dubbele fietspad, steek de voorrangsweg over via het zebrapad en ga meteen LA over het smalle pad.
13. Op de driesprong ga je RA, aan het eind LA langs de vijver, bij het asfaltfietspad (Spikerpad) RA. *(Als je naar bushalte Welgelegen wilt, ga dan hier LA.)* Ga aan het eind LA langs de asfaltstraat, dan voorbij de garageboxen het 1e tegelpad RA. Volg dat met een bocht naar rechts, nu een asfaltpad. Zijpaden negeren, ga aan het eind LA, steek meteen RA de asfaltweg over, ga op de kruising LA, aan het eind RA over het asfaltpad. Loop RD langs korenmolen Nooit Gedacht, zie het infobord. Ga aan het eind LA (Molenstraat), dan de 1e straat RA (ook Molenstraat).

Voor het classicistische herenhuis uit 1832 aan het eind van de straat links is de ingang van de in Engelse landschapstijl aangelegde Overtuin, behorend tot buitenplaats Welgelegen. De tuin is in het seizoen gemiddeld tweemaal per maand opengesteld. Zie Bezienswaardigheden.

14. Ga aan het eind van de straat LA, na de 15e-eeuwse Martinuskerk met stiltecentrum RA. Ga aan het eind RA, langs de dorpspomp ter herinnering aan de troonsbestijging van koningin Wilhelmina en restaurant De Pauw van Warnsveld, en ga ter hoogte van de Schoolstraat schuin RA. Het tegelpad gaat over in een klinkervoetpad. Ga 1e pad LA, de trap op, en loop aan het eind RD, richting de Berkel. De klinkerstraat gaat over in een asfaltfietspad. Steek aan het eind de voorrangsweg over (hier bushalte Kerkpad) en loop RD over de houten brug. *Direct daarna staat een trappaal met een verhaal over the Battle of Zutphen.*
15. Ga LA over het graspad (langs de Berkel), ga op de Y-splitsing schuin LA over het graspad. Ga na de picknicktafels schuin LA, over de brug, daarna RD over het smalle pad. Op de Y-splitsing ga je schuin RA, na de brug LA. Volg het pad naar rechts, steek het fietspad en de drukke (!) weg over en loop RD over het smalle pad. Ga aan het eind LA over het asfaltfietspad en blijf dit volgen. Steek de voorrangsweg over en loop RD over het fietspad.
16. Ga op de Y-splitsing schuin LA, nog steeds langs de Berkel. Ga aan het eind LA langs de asfaltweg met fietsstroken, voor de brug RA door de fietssluis. Ga na de bocht naar rechts in de bocht naar links RA en volg het water (de Grote Gracht), over een van de voormalige bolwerken van de stad. Ga voor het kanon uit ca. 1835 LA, voor de Spanjaardspoort uit de 14e eeuw RA, aan het eind schuin LA. Steek aan het eind de weg over en ga RA. Ga de 1e straat LA, Kruittorenhoek, op de T-splitsing weer LA. Ga na de Kruittoren uit omstreeks 1320 RA naar het station.

Praktische informatie

Bezienswaardigheden

BIJ de bieB in de Broederenkerk, Broederenkerkplein 2, Zutphen, 0575 512 926, ma-vr 09.00-17.00, za 11.00-17.00

Kunstcentrum Dat Bolwerck met wisselende exposities, Zaadmarkt 112, Zutphen, datbolwerck.nl

Walburgiskerk, Librije en torenbeklimming, Kerkhof 3, Zutphen, walburgiskerk.nl en librije-zutphen.nl

Musea Zutphen (Stedelijk Museum en Museum Henriette Polak), 's Gravenhof 4, Zutphen, museazutphen.nl

Duurzaamheidscentrum de Kaardebol, Harenbergweg 1, Zutphen, kaardebolzutphen.nl

Korenmolen Nooit Gedacht, Molenstraat 68, Warnsveld, molennooitgedacht.nl

De Overtuin met kunstgalerie, Molenstraat 6, Warnsveld, deovertuin.nl

Eten en drinken

Kwalitaria Zutphen, Overwelving 7, Zutphen, 0575 514 750, kwalitaria.nl/vestiging/kwalitaria-zutphen

Biebcafé in BIJ de bieB, zie bij 'Bezienswaardigheden'

Restaurant Chapool!, Turfstraat 7, Zutphen, 0575 547 768, chapoo.nl

Allerlei horecagelegenheden aan de Houtmarkt, zie inzutphen.nl

Brasserie & lunchroom Bryans, Beukerstraat 71, Zutphen, 0575 514 248, bryans.nl

spIJS Zutphen op Duurzaamheidscentrum de Kaardebol, Harenbergweg 1, Zutphen, 0657837613, spijs.net/zutphen

Restaurant De Pauw, Rijsstraatweg 11, Warnsveld, 0575 522 753, depauwwarnsveld.nl

Kings & Queens / Flips & Ribs, Stationsplein 6, 0575820 288, kandqzutphen.nl

Overnachten

Zie inzutphen.nl

Openbaar vervoer

Station Zutphen

Bushalte Warnsveld Welgelegen, bus 82 Doetinchem - Zutphen, bus 83 Warnsveld - Zutphen

Bushalte Warnsveld Kerkepad, bus 450 Laren - Zutphen

Parkeren

P&R Station Zutphen, Lijmerij 2 (aan de noordzijde van het station). In- en uitrijden kan problematisch zijn, zie reviews

Parkeerterrein bij natuurpark De Kaardebol, beginnen bij routepunt 11

Parkeerterrein bij de Martinuskerk in Warnsveld, beginnen bij routepunt 14

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/ijsel--en-berkelpad/20956/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In 'De mooiste landgoedwandelingen in de Achterhoek' beschrijft Marycke Janne Naber 12 rondwandelingen van 10 tot 15 km over 28 landgoederen in de afwisselende Achterhoek. Tevens heeft Marycke per route bewoners of beheerders van een landgoed geïnterviewd. De gids is te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

Neem een abonnement meer dan **3.000 wandelroutes**

VOOR SLECHTS € 13,49 WANDELZOEKPAGINA.NL